

Додаток
до рішення виконавчого
комітету Менської міської
ради
23 листопада 2021 р. №

ПРОГРАМА
національно-патріотичного
виховання на 2022-2024 роки

м.Мена
2021 рік

ПАСПОРТ

Програми національно-патріотичного виховання на 2022-2024 роки

1.	Ініціатор розроблення Програми	Відділ освіти Менської міської ради
2.	Підстава для розробки Програми	Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про основи національного спротиву», Указ Президента України від 18.05.2019 №286/2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання», Положення про Всеукраїнську дитячо-юнацьку військово-патріотичну гру «Сокіл» («Джура»), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2018 №845 «Деякі питання дитячо-юнацького військово-патріотичного виховання», наказ Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 №641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах» (зі змінами), наказ Міністерства освіти і науки України від 04.10.2021 №1063 «Про проведення у 2021-2022 навчальному році Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)
3.	Розробник Програми	Відділ освіти Менської міської ради
4.	Відповідальний виконавець Програми	Відділ освіти Менської міської ради
5.	Учасники Програми	Відділ освіти Менської міської ради, Комунальна установа «Центр професійного розвитку педагогічних працівників Менської міської ради», Комунальна установа «Центр з обслуговування освітніх установ та закладів освіти», заклади освіти громади
6.	Термін реалізації Програми	2022-2024 роки
7.	Загальний орієнтовний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми	Всього – 386400 2022 – 100400 2023 – 135000 2024 – 151000
7.1.	Кошти бюджету Менської міської ТГ	Всього – 386400 2022 – 100400 2023 – 135000 2024 – 151000

Програма національно - патріотичного виховання на 2022-2024 роки

I. Загальні положення

Програма національно-патріотичного виховання (далі Програма) розроблена на виконання Указу Президента України від 18.05.2019 № 286/2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання», постанови Кабінету Міністрів України від 17.10.2018 № 845 «Деякі питання дитячо-юнацького військово-патріотичного виховання», відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та з метою захисту національних інтересів держави, утвердження патріотизму, моральності та формування загальнолюдських цінностей молоді.

Основними складовими національно-патріотичного виховання є: громадсько-патріотичне, військово-патріотичне та духовно-моральне виховання.

Програма визначає головну мету, завдання, напрямки та основну концепцію національно-патріотичного виховання дітей та молоді, конкретизує шляхи, механізми, терміни та перелік основних заходів з реалізації стратегічних завдань, їх виконавців, прогнозовані обсяги фінансового забезпечення виконання.

Програма має відкритий характер і може доповнюватися (змінюватися) в установленому чинним законодавством порядку в разі, коли в період її виконання відбуватимуться зміни в законодавстві України про освіту, державній освітній політиці, в реальній соціально-економічній ситуації в регіоні, що вимагатимуть відповідного безпосереднього реагування системи освіти Менської міської ради.

Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Сьогодні особливо актуальним є питання виховання національно свідомого, духовно збагаченого та фізично здорового молодого покоління.

Проблеми бездуховності, недостатнього рівня виховання, соціальної невизначеності молоді, наявності насильства та злочинності, свідчать про необхідність координації зусиль органів виконавчої влади, громадських, релігійних організацій та розробки і прийняття Програми національно-патріотичного виховання.

У сукупності духовних цінностей та загальнолюдських моральних якостей особистості особливе місце займають громадянська позиція людини та патріотизм.

Відродження національної та громадянської самосвідомості, виховання патріотизму вимагає побудови нової системи патріотичного виховання молоді. Формування національної самосвідомості та патріотизму у школярів передбачає вирішення наступних завдань:

розвиток духовно-моральної культури, заснованої на традиціях та сучасних цінностях українського народу;

виховання особистісних рис громадянина України та національної самосвідомості;

виховання любові до Батьківщини та готовності до її захисту.

Особливої значущості проблема патріотизму молодих громадян України набуває в умовах нестабільності суспільного життя, окупації Російською федерацією Криму, збройних акцій проросійських терористів у східних регіонах нашої держави.

Складовою частиною національно-патріотичного виховання є військово-патріотичне виховання, яке орієнтоване на формування у зростаючої особистості готовності до захисту Вітчизни, розвиток бажання здобувати військові професії, проходити службу у Збройних силах України, як особливому виді державної служби. Його зміст визначається національними інтересами України і покликаний забезпечити активну участь громадян у збереженні її безпеки від зовнішньої загрози.

II. Мета і завдання Програми

Метою Програми є утвердження патріотизму, посилення моральної складової у загальній системі формування у молоді національної гідності, готовності до виконання громадянських та конституційних обов'язків, особистісних рис громадянина Української держави, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, набуття соціального досвіду, фізичної досконалості, художньо-естетичної, інтелектуальної, правової, трудової, екологічної культури, розвиток психологічних і професійних якостей.

Завдання Програми:

- ✓ забезпечення сприятливих умов для самореалізації особистості відповідно до її інтересів та можливостей;
- ✓ сприяння набуттю молоддю соціального досвіду, успадкування духовних та культурних надбань українського народу;
- ✓ формування мовної культури, оволодіння та вживання української мови як духовного коду нації;
- ✓ формування духовних цінностей українського патріота: почуття патріотизму, національної свідомості, любові до українського народу, його історії, Української Держави, рідної землі, родини, гордості за минуле і сучасне на прикладах героїчної історії українського народу та кращих зразків культурної спадщини;
- ✓ утвердження в свідомості учнів об'єктивної оцінки ролі українського війська в українській історії, спадкоємності розвитку Збройних сил у відстоюванні ідеалів свободи та державності України і її громадян від Княжої доби, Гетьманського козацького війська, військ Української народної республіки, Української повстанської армії до часів Незалежності;
- ✓ відродження та розвиток українського козацтва як важливої громадської сили військово-патріотичного виховання молоді;
- ✓ підтримка кращих рис української нації - працелюбності, прагнення до свободи, любові до природи та мистецтва, поваги до батьків та родини;

- ✓ формування громадянської ідентичності, відчуття належності до рідної землі, народу; визнання духовної єдності поколінь та спільності культурної спадщини; утвердження почуття патріотизму, відданості у служінні Батьківщині.

III. Методи, засоби і форми реалізації Програми

Процес національно-патріотичного виховання здійснюється в навчальній, позакласній і позашкільній діяльності та в сім'ї, дитячих та юнацьких об'єднаннях. У навчанні національно-патріотичне виховання значною мірою зумовлюється змістовими характеристиками освітніх предметів, які сприяють оволодінню системою знань про людину і суспільство. Крім того, оволодіння системою знань формує здатність усвідомлювати місце своєї спільноти серед інших спільнот світу.

Весь освітній процес має бути насичений різними аспектами національно-патріотичного виховання. Проте, особлива роль тут належить предметам соціально-гуманітарного циклу, а саме: історії, географії, природознавству, суспільствознавству, українській літературі.

Ефективність національно-патріотичного виховання в позакласній діяльності значною мірою залежить від спрямованості виховного процесу, форм та методів його організації. Серед методів і форм національно-патріотичного виховання пріоритетна роль належить активним методам, що ґрунтуються на демократичному стилі взаємодії, спрямовані на самостійний пошук істини і сприяють формуванню критичного мислення, ініціативи й творчості. До таких методів належать різноманітні акції на підтримку учасників АТО/ООС, сімей загиблих захисників Батьківщини, інвалідів, соціально-проектна діяльність, Інтернет-технології, ситуаційно-рольові ігри, соціодрама, метод відкритої трибуни, соціально-психологічні тренінги, інтелектуальні аукціони, «мозкові атаки», метод аналізу соціальних ситуацій з морально-етичним характером, ігри-драматизації, створення проблемних ситуацій, ситуацій успіху, аналіз конфліктів, моделей, стилів поведінки, прийняття рішень, демократичний діалог, педагогічне керівництво лідером і культивування його авторитету, використання засобів масової комунікації, методики колективних творчих справ, традицій, символіки, ритуалів, засобів народної педагогіки.

IV. Принципи реалізації Програми

Програма національно-патріотичного виховання здійснюється за принципами:

- ✓ державна спрямованість;
- ✓ національна спрямованість;
- ✓ гуманізація виховного процесу;
- ✓ соціальна відповідність;
- ✓ пріоритет гуманістичних і демократичних цінностей, повага до конституційних прав і свобод людини і громадянина;
- ✓ виховання молоді на патріотичних, історичних та бойових традиціях українського народу;

- ✓ взаємозалежність та узгодженість змісту, форм і методів патріотичного виховання.

V. Очікувані результати

Виконання Програми дасть змогу:

- ✓ забезпечити утвердження патріотизму, посилення виховної складової в загальній системі формування в учнівської молоді національної гідності, готовності до виконання громадянських і конституційних обов'язків, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, набуття соціального досвіду, фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної, інтелектуальної, правової, трудової, екологічної культури, розвиток особистісних рис громадянина Української держави, психологічних і професійних якостей;
- ✓ посилити формування у молоді поваги до України, її державних символів;
- ✓ підвищити професіоналізм організаторів та фахівців з питань патріотичного виховання;
- ✓ посилити формування у молодіжному середовищі світоглядних ідеалів та цінностей, патріотичних переконань щодо відданості та вірності Українському народові, готовності до оборони України, забезпечення захисту її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканості;
- ✓ забезпечити злагодженість дій органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадських установ та навчальних закладів, засобів масової інформації щодо здійснення системних заходів, спрямованих на патріотичне виховання молоді;
- ✓ у кожному закладі освіти, як освітній системі, створюється модель патріотичного виховання, в центрі якої: система національно - патріотичного виховання; збагачений зміст тематичних заходів; широке залучення в систему національно-патріотичного виховання представників усіх суб'єктів освітньої діяльності.

VI. Обсяги та джерела фінансування, строки виконання Програми

Програма розрахована на 2022-2024 роки.

Реалізація заходів Програми здійснюватиметься за рахунок коштів бюджету Менської міської ТГ у межах загального обсягу асигнувань, передбачених на відповідний рік головним розпорядником коштів, які визначені виконавцями заходів Програми. При цьому дозволяється залучення коштів з інших джерел, не заборонених законодавством.

Прогнозований обсяг коштів, що планується залучити до фінансування, передбачається у сумі **386400** грн.

Розмір фінансового забезпечення Програми може змінюватися залежно від можливостей бюджету.

VII. Пріоритетні напрями та план заходів по реалізації Програми

Створення системи інформаційно-методичного забезпечення.

Формування духовних цінностей українського патріота: почуття патріотизму, національної свідомості, любові до українського народу, його історії, Української Держави, рідної землі, родини, гордості за минуле і сучасне на прикладах героїчної історії українського народу та кращих зразків культурної спадщини; відновлення і вшанування національної пам'яті.

Забезпечення сприятливих умов для самореалізації особистості відповідно до її можливостей та інтересів. Формування мовної культури, оволодіння та вживання української мови як духовного коду нації.

Виховання правової культури, поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки - Герба, Прапора, Гімну України та історичних святинь. Утвердження в свідомості шкільної молоді ролі українського війська, Збройних Сил в історії держави.

Забезпечення духовної єдності поколінь, виховання поваги до батьків, людей похилого віку, турбота про молодших та людей з особливими потребами.

VIII. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Організація виконання Програми покладається на Відділ освіти Менської міської ради, Комунальну установу «Центр з обслуговування освітніх установ та закладів освіти», заклади освіти.

Контроль за ходом реалізації Програми здійснює постійна комісія Менської міської ради з питань охорони здоров'я, соціального захисту населення, освіти, культури, молоді, фізкультури і спорту, заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Прищеп В.В.

Ресурсне забезпечення Програми національно-патріотичного виховання на 2022-2024 роки

Орієнтовані обсяги видатків, які пропонується залучити на виконання Програми	Орієнтовні обсяги видатків (усього), грн			
	Всього	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Бюджет Менської МТГ	386400	100400	135000	151000

Орієнтовні обсяги та джерела фінансування Програми національно-патріотичного виховання на 2022 – 2024 роки

№ з/п	Адреса фінансування	Обсяг фінансування, (грн)	2022	2023	2024
1.	Оформлення музеїв, музейних кімнат	3000	1000	1000	1000
2.	Організація і проведення дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» (Джура)	282620	73940	100140	108540
3.	Проведення навчально-польових зборів (у рамках програми навчального предмету закладів загальної середньої освіти «Захист Вітчизни») та інших організаційно-масових заходів військово-	15000	4000	5000	6000

	патріотичного спрямування для учнівської молоді, зокрема на базі військових частин				
4.	Організація і проведення фестивалю шкільних європейських клубів «Я бачу Європу так...»	22270	5890	7490	8890
5.	Проведення I (ТГ) етапу та участь в II (обласному) етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка	4170	1090	1390	1690
6.	Проведення I (ТГ) етапу та участь в II (обласному) етапі Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика серед учнів закладів загальної середньої освіти	6330	1310	2110	2910
7.	Проведення зонального фестивалю «те-Арт-соціо» серед школярів закладів освіти міської ради та участь в обласному етапі фестивалю «те-Арт-соціо»	18940	4880	6380	7680
8.	Проведення зонального етапу фестивалю дружин юних пожежних та участь в обласному етапі обласного фестивалю дружин юних пожежних	12100	2500	4100	5500
9.	Проведення зонального етапу конкурсу «Молодь обирає здоров'я» та участь в обласному етапі конкурсу «Молодь обирає здоров'я»	21970	5790	7390	8790
Всього		386400	100400	135000	151000

Орієнтовне фінансове забезпечення

Програми національно-патріотичного виховання на 2022 – 2024 рр.

№ з/п	Напрямок фінансування	Обсяг фінансування, всього (грн)		
		2022	2023	2024
1.	Оформлення музеїв, музейних кімнат	1000	1000	1000
	Придбання матеріалів для оформлення стендів	1000	1000	1000
2.	Організація і проведення дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» (Джура):	73940	100140	108540

	забезпечення харчуванням	37000	52000	57000
	забезпечення підвозу	5000	6000	7000
	придбання грамот, дипломів	340	340	340
	придбання солодощів на призи	7000	9200	10200
	придбання спорядження	23000	30000	31000
	придбання медикаментів	1600	2600	3000
3.	Проведення навчально-польових зборів (у рамках програми навчального предмету закладів загальної середньої освіти «Захист Вітчизни») та інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування для учнівської молоді, зокрема на базі військових частин	4000	5000	6000
	забезпечення підвозу	4000	5000	6000
4.	Організація і проведення фестивалю шкільних європейських клубів «Я бачу Європу так...»	5890	7490	8890
	забезпечення підвозу	2800	3300	3800
	придбання грамот, дипломів	90	90	90
	придбання солодощів на призи	3000	4100	5000
5.	Проведення I (ОТГ) етапу та участь в II (обласному) етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка:	1090	1390	1690
	забезпечення підвозу	1000	1300	1600
	придбання грамот, дипломів	90	90	90
6.	Проведення I (ОТГ) етапу та участь в II(обласному) етапі Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика серед учнів закладів загальної середньої освіти	1310	2110	2910
	забезпечення підвозу	1200	2000	2800
	придбання грамот, дипломів	110	110	110
7.	Проведення зонального конкурсу «те-Арт-соціо» серед школярів закладів освіти міської ради та участь в обласному етапі обласного конкурсу «те-Арт-соціо»:	4880	6380	7680
	забезпечення підвозу	1800	2200	2600
	придбання грамот, дипломів	80	80	80
	придбання солодощів на призи	3000	4100	5000

8.	Проведення зонального етапу фестивалю дружин юних пожежних та участь в обласному етапі обласного фестивалю дружин юних пожежних:	2500	4100	5500
	забезпечення підвозу	1500	2000	2500
	придбання солодошів на призи	1000	2100	3000
9.	Проведення зонального етапу конкурсу «Молодь обирає здоров'я» та участь в обласному етапі конкурсу «Молодь обирає здоров'я»:	5790	7390	8790
	забезпечення підвозу	2700	3200	3700
	придбання грамот, дипломів	90	90	90
	придбання солодошів на призи	3000	4100	5000
Всього		100400	135000	151000